Nr. 48 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Rok IV

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

Organ Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. MAZOWIECKA 1 m. 4, TEL. 665-57
KONTO P. K. O. 6066.

Warszawa, niedziela dn. 1 Grudnia 1935 r.

Przed zjazdem Rady Związku Izb Rzemieślniczych R. P.

Dnia 7 grudnia b. r. odbędzie się drugi Zjazd Rady Związku Izb Rzemieślniczych R. P. Na porządku dziennym oprócz sprawozdania za okres ubiegły i dyskusji nad programem prac w r. 1936 figurują dwie sprawy: budżet Związku Izb na rok przyszły i obrady nad podstawami finansowemi Samorządu Rzemieślniczego. Oba powyższe zagadnienia wchodzą w zakres kompetencji Rady Związku; ponadto tematem dyskusji będą sprawy wysunięte przez członków Rady.

Budżet Związku Izb skonstruowany pod znakiem daleko idących oszczędności wyraża się w globalnej sumie około 250.000 zł., nie odbiega więc daleko od budżetów niektórych większych Izb Rzemieślniczych. Na tle całokształtu budżetu Samorządu Rzemiosła stanowi to około 12 proc., gdyż suma budżetowa wszystkich 17 Izb Rzemieślniczych wynosi wraz z Związkiem Izb około 2.000.000 złotych. Skromność sum budżetowych ujawnia się w całej pełni, jeżeli uwzględnimy, że w ich ramach znajdują się znaczne dotacje na dwie ważne agendy, a mianowicie Instytut Badań i Rozwoju Rzemiosła oraz Biuro Organizacyjno - Handlowe Rzemiosła. Obie te instytucje, mające do spełnienia pierwszorzędne zadania pionierskie, zdołały już w bieżącym roku budżetowym rozbudować swą działalność na razie raczej teoretyczno - przygotowawczą. W roku przyszłym rozpocznie się okres realizowania podjętych prac przez nawiązanie i rozszerzenie kontaktu z szerokiemi warstwami rzemiosła oraz stworzenie racjonalnych podstaw jego organizacji jako wytwórcy.

Instytut Badań i Rozwoju Rzemiosła został, jak wiadomo, przekształcony z b. Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej i ma za zadanie pełnienie funkcji analogicznych do podobnych instytutów naukowych zagranicą. Działalność Instytutu wyjdzie daleko poza ramy dotychczasowego Muzeum Rzemiosł, które ograniczały się do przechowywania zbiorów muzealnych, utrzymywanie bibljoteki i organizowania kursów dokształcających. W Instytucie skoncentruje się całokształt zagadnień oświatowych i kulturalnych rzemiosła, a ponadto prowadzone będą w szerokiej skali badania techniczne i gospodarcze rzemiosła, analiza procesów technologicznych, zasad organizacji technicznej, tworzenie i prowadzenie pracowni doświadczalnej, bardzo obszernie ujęte poradnictwo zawodowe, słowem analizie naukowej poddane będą te wszystkie czynności, które mogą się przyczynić do rozwoju rzemiosła i oparcie jego produkcji na nowoczesnych zasadach organizacji pracy i techniki. Wagę zadań Instytutu może ocenić, kto zna wysoce niedoskonałe warunki i metody techniczne pracy naszego rzemiosła, kto wie, z jaką niechęcią przeszczepia ono nowoczesne metody, tkwiąc w niechwalebnym konserwatyźmie. To też przełamanie psychiki rzemiosła, obok normalnych funkcyj wychowawczo - dydaktycznych, będzie tą częścią zadań Instytutu, którą nazwaliśmy pionierskiemi.

Inne choć niemniej doniosłe zadanie ma do zrealizowania Biuro Organizacyjno - Handlowe Rzemiosła. O ile Instytut związany jest raczej z procesem produkcji, o tyle na pierwszy plan poczynań Biura wysuwa się organizacja zbytu, a w szczególności, co najbardziej u nas szwankuje, zbytu zbiorowego. Działalności B. O. H. R. przyglądaliśmy się zbliska od czasu jego powstania i mimo, iż działa on dopiero od kilku miesięcy doszliśmy do przekonania, że utrwalona u nas opinja, jakoby rzemiosło niechętne było idei spółdzielczej — nie wytrzymuje krytyki. Brak rzemiosłu natomiast innej ważnej rzeczy, a mianowicie brak mu pionierów-instruktorów spółdzielczych, brak ideologów, których widzieliśmy i widzimy w innych gałęziach naszego gospodarstwa.

B. O. H. R. wśród wielu innych swych zadań roli tej się podjął i przyznać należy z dobrym skutkiem. Wytrwała praca w tym kierunku może dać dalsze obfite owoce.

Słyszeliśmy z różnych stron głosy krytyki, że B. O. H. R. nie przeprowadził dotąd żadnej tranzakcji, że zatem będąc nieżyciowy jest zbędny. Musimy wyjaśnić sytuację, gdyż zachodzi tu nieporozumienie. B. O. H. R. nie był i nie jest organizacją kupiecką; jest to placówka ek-

ploracyjna, która bada możliwości produkcji i zbytu; ale nie tylko bada, lecz równocześnie wskazuje i poucza, co należy uczynić organizacyjnie, aby ewentualną tranzakcję przeprowadzić. Od początku istnienia B. O. H. R. było wiadomo, że z chwilą zaawansowania jego prac, będzie musiała być podjęta organizacja dwutorowa i istotnie już pod koniec bieżącego roku funkcje ściśle kupieckie przekazane będą zorganizowanej Centrali Handlowej Rzemiosła, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Tam a nie gdzieindziej dokonywane będą tranzakcje handlowe. Dla uzupełnienia dodać należy, że B. O. H. R., obok swych prac bieżących, zdołał niektóre akty kupieckie doprowadzić niemal do finalizacji tak, iż Centrala Handlowa przejmie je w stanie dojrzałym. W tem oświetleniu B. O. H. R. zadanie spełnia całkowicie i dalsze utrzymanie tej placówki oraz rozszerzenie jej działalności jest kwestją dużej wagi, a co zatem idzie w budżecie Samorządu muszą się znaleźć odpowiednie fundusze na ten cel.

Jeżeli omawiając budżet Samorządu Rzemieślniczego pominęliśmy ramowe jego zadania, wynikające ze statutu to dlatego, ponieważ są to rzeczy znane szerszej opinji publicznej. Naogół można tyko powiedzieć, że budżet Samorządu Rzemieślniczego stanowi ledwo minimum jego istnienia i nie można tu przeprowadzić żadnej paraleli w porównaniu z innemi samorządami rzemieślniczemi. Obecne wybitne gospodarcze nastawienie Rządu i wyraźna zapowiedź Pana Vice-Premjera Kwiatkowskiego, iż będzie dążyć do rozszerzenia działalności Samorządów Gospodarczych, pozwala żywić nadzieję, że w najbliższej przyszłości, po pokonaniu najważniejszych trudności państwowych, Samorząd Rzemieślniczy uzyska środki, które umożliwią pełną jego działalność w ramach uprawnień.

Tymczasem jednak Rada Związku debatować będzie nad podstawami finansowemi Samorządu Rzemieślniczego, które są chwiejne i niepewne, gdyż chwiejne i niepewne są pozycje przychodów. Wśród nich jako pierwszo-planowe wysuwają się dochody z taks egzaminacyjnych, które we wszystkich Izbach stanowią dotąd jeszcze bardzo poważną część dochodowej strony budżetów. Dzisiaj niema ani w samorządzie, ani nawet wśród czynników nadrzędnych dwóch zdań, że dochody z powyższych źródeł powinny być wyłącznie obracane na oświatę rzemieślniczą. A jednak pozycje te figurują nadal w dochodach zwyczajnych i będą musiały tam być również w roku budżetowym 1936. Jest to jednak bezsporna anomalja i kiedyś trzeba będzie z tem skończyć. Narazie pozostają dwa wyjścia: rozkład niedoboru na pojedyńcze warsztaty i odpowiednie dotowanie samorządu ze skarbu państwa z dodatków do świadectw przemysłowych. Oczywiście wobec niepopularności pierwszej formy, pożądana byłaby druga — ale co na to Pan Minister Skarbu?

W tym zakresie Rada Związku wysłucha sprawozdania specjalnej Komisji, powołanej dla przepracowania zagadnienia podstaw finansowych Samorządu Rzemieślniczego; kwestja ta łączy się najściślej z preliminarzem budżetowym Związku Izb, którego finanse opierają się na składkach Izb. Nie przesądzając stanowiska Rady Związku należy stwierdzić, że najpomyślniejszem wyjściem z sytuacji byłoby poddanie rewizji wysokości dotychczasowego rozdziału dodatku do świadectw przemysłowych między Izby Przemysłowo-Handlowe i Rzemieślnicze. Obecny bowiem klucz rozdziału zbyt jednostronnie uwzględnia interesy Samorządu Przemysłowo-Handlowego z wyraźną ujmą dla rzemiosła, wskutek czego Samorząd Rzemieślniczy nie jest w możności rozwinąć swej działalności w takiej mierze, jak tego wymaga interes setek tysięcy warsztatów rzemieślniczych w kraju. Kwestja ta jest paląca i wymaga najszybszego rozwiązania.

Zapewniona obecność najwyższych czynników gospodarczych na Zjeździe Rady pozwoli im na dokładne zorjentowanie się w zagadnieniu. Jesteśmy przekonani, że za zapowiedzią Rządu pójdą czyny, a już rzeczą Rady będzie skonkretyzowanie wniosków i ich umotywowanie. W tem świetle obrady Drugiego Zjazdu Rady Związku mogą mieć doniosłe skutki dla dalszej przyszłości Rzemieślniczego Samorządu Gospodarczego.

W. G.

Stosunek rzemiosła do karteli

Ostatnio ogłoszone dane cyfrowe o kartelach w Polsce wykazują naocznie, że są one formą organizacyjną produkcji, opanowaną obecnie głównie przez spółki akcyjne oraz wielkie zakłady przemysłowe i handlowe. Potwierdza to najlepiej fakt, iż w grupie przemysłu i handlu 27,3% krajowych spółek akcyjnych uczestniczy w kartelach i reprezentuje około 66% ogólnej sumy kapitałów wszystkich towarzystw akcyjnych w Polsce. Należy również podkreślić, iż decydujący wpływ w tych spółkach ma przeważnie kapitał zagraniczny.

Z powyższych danych wynika, że kartele są w dużym stopniu zależne od kapitału międzynarodowego i że ich polityka nie zawsze harmonizuje z interesami polskiego życia gospodarczego, a nawet bardzo często wpływa hamująco na jego rozwój.

Z analizy ruchu cen w latach 1932—1934 wypływa, że wskaźniki cen wyrobów kartelizowanych są niewspółmiernie wysokie w stosunku do wskaźników cen artykułów rolnych i przemysłowych wogóle. Potwierdza to najlepiej następujące zestawienie:

Ruch cen w Polsce w latach 1932 — 1934.

Wskaźniki	1932	1933	1934
Wskaźnik cen hurtowych ogólny	66	59	56
artykuły rolne krajowe	59	52	47
artykuły przemysłowe	68	61	59
surowce i półfabrykaty przemysłowe	**64**	**59**	**57**
w tem skartelizowane	**104**	**93**	**89**
materjały budowlane	71	59	51
artykuły nabywane przez rolników	81	73	71

W tych warunkach jest rzeczą oczywistą, że rzemiosło, które w dużej ilości przerabia surowce i półfabrykaty przemysłowe skartelizowane, jest poważnie zainteresowane w tem, aby ich ceny spadły do poziomu odpowiadającego zdolności płatniczej szerokich mas ludności, gdyż wówczas obniżą się również ceny gotowych wyrobów, co będzie miało decydujący wpływ na wzrost spożycia artykułów przemysłowych w kraju oraz na rozwój ruchu budowlanego.

Przedewszystkiem dużą rolę odgrywałaby zniżka cen wszystkich gatunków żelaza, blachy, szkła okiennego oraz surowców niezbędnych do wyrobu farb i artykułów budowlanych. Odpowiednia zniżka cen tych półfabrykatów i wyrobów miałaby decydujący wpływ na ożywienie budownictwa, które może zatrudnić tysiące bezrobotnych, wykwalifikowanych rzemieślników i robotników.

Następnie wchodzi w grę obniżka cen węgla, która miałaby bezpośredni wpływ na zmniejszenie kosztów opału oraz redukcję cen elektryczności i gazu, stanowiących ważną pozycję w kalkulacji przemysłowej.

Również obniżenie cen cukru, który odgrywa poważną rolę w piekarstwie i cukiernictwie, jak i spadek cen mąki, która choć nie jest skartelizowana, ale też ciąży do grupy artykułów skartelizowanych, musi wywrzeć duży wpływ na obniżenie się cen gotowych wyrobów rzemieślniczych i kosztów utrzymania.

Zniżenie cen artykułów skartelizowanych umożliwi bowiem tańszą produkcję wyrobów rzemieślniczych, udostępni je rolnikom oraz pracownikom umysłowym, i zapobiegnie zmniejszeniu się produkcji przemysłowej, która musiałaby nastąpić w razie utrzymania cen wyrobów skartelizowanych na dotychczasowej wysokości.

Ponadto konieczne jest obniżenie wysokich kosztów pośrednictwa, jakie obserwujemy przy sprzedaży artykułów kartelowych i ułatwienie rzemieślnikom nabywania ich z pierwszego źródła.

Reasumując powyższe, mogę użyć lapidarnego porównania, charakteryzującego rolę karteli w chwili obecnej. Uważam kartele za formę organizacyjną produkcji, która odegrała rolę pewnego rodzaju gorsetu, mającego na celu zabezpieczenie naszego młodego organizmu gospodarczego w okresie wstrząsów i szybkiej modernizacji pewnych dziedzin wielkiego przemysłu.

Ponieważ jednak obecnie przekonywujemy się, że gorset ten jest zbyt sztywny, „fiszbiny" jego są z metalu, należy więc go obecnie rozluźnić, aby nie krępować elastyczności i swobody ruchu życia gospodarczego, nie hamować rozwoju drobnych zakładów, opartych na rodzimym kapitale i usunąć „nożyce", jakie istnieją między cenami artykułów skartelizowanych i rolnych oraz stworzyć jednakowe warunki pracy dla wszystkich gałęzi gospodarstwa społecznego.

Antoni Snopczyński,
Prezes Zarz. Związku Izb Rzemieślniczych R. P.
Poseł na Sejm.

Wnioski Samorządu Gospodarczego Rzemiosła przedłożone Komisji Międzyministerjalnej

(Ciąg dalszy)

W dalszym ciągu, Samorząd Rzemieślniczy sprecyzował swe wnioski z zakresu obrotu zagranicznego, szeregując je w 7-miu grupach, a mianowicie grupa I-sza: Sprawy związane z pozwoleniem przywozu, 2) sprawy pomocy dla eksportu, 3) sprawa pomocy dla eksportu w zakresie ułatwień transportowych, 4) pomoc dla eksportu w zakresie podatkowym i zwrotu ceł, 5) pomoc dla eksportu w zakresie aparatu kredytowego, 6) ułatwienia w zawartych traktatach handlowych, 7) działalność instytucyj kompensacyjnych.

I. Podkreślono konieczność zwiększenia kontyngentów przywozu na surowce (ziarno kakaowe, masło kakaowe, skóry baranie i koźle, sisal, skóry baraskóry na rękawiczki), w celu większego uwzględnienia zapotrzebowania zakładów niezmechanizowanych; zdaniem Samorządu konieczne jest przyznawanie przy rozdziale kontyngentów pierwszeństwa zakładom wytwórczym przed handlowemi; surowce i półfabrykaty niezbędne dla produkcji na eksport winny być udzielane w drodze kontyngentów nadzwyczajnych; pozwolenia na przywóz wyrobów surowych (tkaniny, futra i t. d.) winny być załatwiane przed sezonem.

II. Konieczne jest wydanie okólnika do zainteresowanych władz ażeby okazywały poparcie eksportowym zamierzeniom rzemiosła narówni z wielkim przemysłem i górnictwem, przyczem konieczne jest usprawnienie i uproszczenie trybu postępowania, przy załatwianiu formalności, od których uzależnione jest pełne wykorzystanie istniejących pomocy; reprezentanci rzemiosła, winni zasiadać w komisjach i instytucjach, które mają sobie zleconą organizację i pomoc dla eksportu; pomoc premjowa dla eksportu wyrobów rzemieślniczych powinna uwzględniać ręczną technikę produkcji oraz zużycie krajowych surowców. Rzemiosłu powinna być uprzystępniona pomoc eksportowa w zakresie eksportu wędlin narówni z członkami Polskiego Związku Bekonowego; należy uprzystępnić rzemiosłu możność badania rynków zagranicznych przez obniżenie opłat paszportowych na mocy zaświadczenia Izby Rzemieślniczej. W zarządach funduszami pomocy eksportowej rzemiosło winno posiadać własną reprezentację.

III. Dla przewozu wyrobów gotowych przeznaczonych na eksport należy wprowadzić specjalną ulgową taryfę. Dyrekcje P. K. P. powinny kredytować eksporterom wyrobów rzemiosła koszty transportu, żądając zabezpieczenia, dostosowanego do jego możliwości finansowych.

IV. System warunkowych odpraw celnych winien być zlikwi-

dowany; należy zwolnić od podatku przemysłowego od obrotu tranzakcje eksportowe w przypadku nieprowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, biorąc za podstawę dowody stwierdzające dokonany eksport. Dowody związane z tranzakcją eksportową należy zwolnić od opłat stemplowych. Dokonywanie przez zakłady rzemieślnicze tranzakcyj eksportowych nie powinno być uznawane przez władze skarbowe za dochodowe, o ile te tranzakcje były premjowane lub ich niedochodowy charakter został stwierdzony przez instytucję Samorządu Gospodarczego.

V. Warsztatom rzemieślniczym należy zapewnić płatny i dogodny kredyt eksportowy: a) niskoprocentowy, b) krótko i średnioterminowy, odpowiadający cyklowi produkcji 3 — 9 miesięcy z prawem prolongaty do 18 miesięcy. Kredyt powinien mieć uproszczoną formę zabezpieczenia, dostosowaną do możliwości finansowych rzemiosła. Pomoc kredytowa dla eksportu rzemieślniczego powinna byćześrodkowana w B. G. K. i jego oddziałach. Globalną wysokość kredytów należy dostosować do istotnych potrzeb, uwarunkowanych charakterem produkcji rzemieślniczej i ustalić ją w porozumieniu z Samorządem Gospodarczym Rzemiosła. Fundusz Eksportowy przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu winien być powiększony, a część tego funduszu winna być przeznaczona wyłącznie dla rzemiosła.

VI Zawierane traktaty handlowe winny uwzględniać uprzystępnienie rynków zbytu dla eksportu rzemieślniczego, co się da osiągnąć przez zapewnienie, w większym niż dotychczas stopniu, udziału Samorządu Gospodarczego w pertraktacjach.

VII. Tranzakcje kompensacyjne winny być scentralizowane i w możliwie największym stopniu wykorzystane dla eksportu wyrobów rzemiosła; przedstawiciele Samorządu Gospodarczego Rzemiosła powinni mieć umożliwioną stałą współpracę z towarzystwami handlu kompensacyjnego przez udział w ich władzach.

W zakresie postulatów komunikacyjnych Samorząd Rzemieślniczy wysunął między innemi następujące wnioski: obniżenie taryf kolejowych o 50% za przewóz surowców, jak żelazo, blacha, ołów, węgiel, cement, cegła, wyroby ceramiczne, materjały tarte, sól, żywiec, produkty rolne, na odległość do 300 klm.; niezbędna jest obniżka taryf kolejowych na przewozy drobnicowe, oraz wprowadzenie uproszczeń przy nadawaniu ładunków kolejowych szczególnie drobnicowych; w celu przewozu mięsa niezbędne jest uruchomienie odpowiedniej liczby wagonów-chłodni. Taryfa kolejowa na przewóz skór surowych przy transportach do miejscowości, gdzie odbywają się aukcje oraz do garbarń dla celów przerobu winna być obniżona o 50%. Pożądane jest wprowadzenie typu przesyłek pocztowych, zawierających wyroby rzemieślnicze, opłacanych w/g taryfy przesyłek żywnościowych.

Bardzo wydatnej obniżce powinny ulec opłaty telefoniczne.

SPRAWY PODATKOWE.

Wiele różnorodnych wniosków Samorząd Rzemieślniczy zgłosił w zakresie zagadnień podatkowych, dzieląc je dla przejrzystości na 4 części, a mianowicie w części pierwszej zgrupowano sprawy wymagające doraźnych zarządzeń Ministerstwa Skarbu. W drugiej zawarte są spostrzeżenia Samorządu Rzemieślniczego w bieżących sprawach podatkowych, w trzeciej — poruszono sprawę akcji odwoławczej w czwartej — zmiany, które mogły być dokonane w drodze ustawodawczej.

I. Należałoby zaniechać dotychczasowej praktyki władz skarbowych, odrzucających masowo księgi handlowe, taka bowiem praktyka zniechęca płatników do prowadzenia rzetelnej księgowości; należałoby skreślić przepisy oddziału 3-go rozdział 4-ty Instrukcji Podatkowej z dnia 31 grudnia 1934 r. w sprawie udzielania wyjaśnień podatkowych przez osoby obeznane ze stosunkami gospodarczemi płatników, albowiem przytoczone przepisy są sprzeczne z postanowieniami ordynacji podatkowej. Należałoby zalecić, aby przedstawiani przez Instytucje Samorządu Gospodarczego kandydaci na członków i zastępców Komisji Odwoławczych przy Izbach Skarbowych byli mianowani zgodnie z intencjami organizacji Samorządu Gospodarczego; konieczne jest wydanie przez Ministerstwo Skarbu miarodajnego zalecenia władzom skarbowym I-szej i II-ej Instancji w sprawie utrzymywania lojalnego kontaktu z organizacjami Samorządu Gospodarczego. Wskazanem byłoby wydanie przez Ministerstwo Skarbu zarządzenia zmieniającego treść okólnika z dn. 18 września 1934 r. w sprawie zastępstwa stron przez pełnomocników w postępowaniu przed władzami i urzędami skarbowemi. Pożądane byłoby wydanie pouczenia, aby władze skarbowe pierwszej instancji nie odnosiły się lekceważąco, a niekiedy nawet obraźliwie do oficjalnych wydawnictw Samorządu Gospodarczego, które poświęcają specjalne działy sprawom podatkowym, informując z całą lojalnością ogół płatników o obowiązkach względem Skarbu Państwa; koniecznem staje się wydanie przez naczelne władze skarbowe zarządzenia, nakazującego zwrot niewłaściwie pobranych za rok 1935/6 opłat za świadectwa przemysłowe 4-ej kategorji handlowej tym właścicielom warsztatów rzemieślniczych, którzy sprzedają wyroby własnych warsztatów na targach i jarmarkach. Koniecznem staje się wydanie zarządzenia o jaknajbardziej rygorystycznem przestrzeganiu przez władze skarbowe postanowień artykułu 76 § 2 Ordynacji Podatkowej, co do obowiązku oparcia wymia-

Biuro Organizacyjno-Handlowe Rzemiosła Związku Izb Rzemieślniczych (B. O. H. R.) informuje o dostawach państwowych i prywatnych

rów na materjale faktycznym. Należałoby zarządzić, aby przepisy art. 100 Ordynacji Podatkowej oraz § 80 rozporządzenia wykonawczego do tej Ordynacji w sprawie terminowego ukończenia wymiarów były ściśle przestrzegane przez skarbowe władze wymiarowe. Wskazane jest wydanie rozporządzenia, zmierzającego do przyśpieszenia rozpatrzenia odwołań zalegających masowo bądź w komisjach odwoławczych, bądź w Izbach Skarbowych. Niezbędne jest aby wymiarowi urzędnicy skarbowi, w szczególności referenci podatkowi urzędów skarbowych oraz rewidenci skarbowi byli dokładnie zaznajomieni z przepisami poszczególnych ustaw podatkowych, a nawet w pewnych okresach przedwymiarowych—przeszkalani. Zachodzi również konieczność przeprowadzenia w najbliższym czasie generalnej reformy obowiązującego obecnie ustawodawstwa podatkowego w sensie uproszczenia ustaw podatkowych i równomierniejszego rozkładu ciężarów podatkowych. (C. d. n.)

Opinja fryzjerów o nowych przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich

Biorąc pod uwagę stan sanitarny wielu zakładów fryzjerskich i golarskich oraz niedostateczność istniejących przepisów w tym względzie, Związek Izb Rzemieślniczych przedłożył Ministerstwu Opieki Społecznej w dniu 11 kwietnia r.b. wnioski, zmierzające do nowelizacji rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 6 marca 1922 r. o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich. Powyższe wnioski były oparte na postulatach rzemiosła fryzjerskiego, skonkretyzowanych w uchwale zjazdu przedstawicieli tego rzemiosła, który się odbył w r. 1934 w Poznaniu, oraz na opinji wszystkich Izb Rzemieślniczych i specjalnej Komisji, funkcjonującej przy Związku Izb.

Projekt Związku Izb przewidywał między innemi:

1. wprowadzenie do Komisyj sanitarnych, badających stan zakładów fryzjerskich, przedstawicieli rzemiosła fryzjerskiego, delegowanych przez Izby Rzemieślnicze;

2. ustalenie warunków, jakim powinien odpowiadać zakład fryzjerski pod względem budowlanym i instalacyjnym;

3. ustalenie czasokresu na doprowadzenie zakładów fryzjerskich do stanu jakiego wymagać będą znowelizowane przepisy oraz

4. rozciągnięcie mocy obowiązującej rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z r. 1922 na obszar b. zaboru pruskiego.

W dniu 26 października r.b. zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 18 września 1935 r. o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich, które weszło w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Stanowisko samorządu Rzemieślniczego wobec powyższego rozporządzenia zostało wyrażone w Nr. 46 „Rzemiosła".

Stanowisko sfer rzemieślniczych zaczyna się już ujawniać w formie uchwał i rezolucyj zebrań poszczególnych cechów. Dziś komunikujemy uchwałę zwyczajnego walnego zebrania członków Cechu Fryzjerów m. st. Warszawy, odbytego w dniu 21 listopada r.b.

Na wniosek Starszego Cechu p. Józefa Domagały' Walne Zebranie uchwaliło następującą rezolucję:

„Wobec wejścia w życie rozporządzenia Pana Ministra Opieki Społecznej z dnia 18 września 1935 r. o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich — Walne Zebranie członków Cechu Fryzjerów m. st. Warszawy w dniu 21 listopada 1935 r., zważywszy, że:

1) rozporządzenie to ubliża godności rzemieślnika (§ 9 rozporządzenia) i godzi w interesy gospodarcze rzemiosła fryzjerskiego;

2) wydane zostało bez zasięgnięcia opinji Związku Izb Rzemieślniczych, co sprzeciwia się postanowieniom dekretu o Izbach Rzemieślniczych i ich Związku;

3) w rozporządzeniu tem nie wzięto pod uwagę memorjału Związku Izb Rzemieślniczych z dnia 11 kwietnia 1935 r., w którym to memorjale Związek Izb, biorąc pod uwagę zły stan sanitarny, domagał się zaostrzenia kontroli w drodze znowelizowania dotychczasowych przepisów sanitarnych (projekt nowelizacji, opracowany przy współudziale wszystkich Cechów Fryzjerskich i Izb Rzemieślniczych, uwzględniający interesy rzemiosła fryzjerskiego oraz stan sanitarny warsztatów pracy, był do memorjału Związku Izb Rzemieślniczych dołączony);

UCHWALA

a) protest przeciwko nakazom, zawartym w rozporządzeniu Pana Ministra Opieki Społecznej z dnia 18 września 1935 r. o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich;

b) zwrócić się za pośrednictwem Warszawskiej Izby oraz Związku Izb Rzemieślniczych do Pana Ministra Opieki Społecznej o zawieszenie wykonania i o uchylenie wyżej wzmiankowanego rozporządzenia;

c) prosić Pana Ministra Opieki Społecznej, aby przy ewentualnem opracowywaniu nowych przepisów sanitarnych, wzięte były pod uwagę postulaty rzemiosła fryzjerskiego, uchwalone na ogólno-polskim zjeździe fryzjerskim w kwietniu 1934 r. w Poznaniu oraz uzgodnione przez Komisję Branżową Związku Izb Rzemieślniczych".

Równocześnie Walne Zebranie postanowiło wyjednać specjalną audjencję w Ministerstwie Opieki Społecznej i wyznaczyło na tę audjencję delegatów.

EKSPORT RÓŻNYCH WYROBÓW RZEMIOSŁA
tylko przy pomocy
BIURA ORGANIZACYJNO-HANDLOWEGO RZEMIOSŁA
(B. O. H. R.)

Z ŻYCIA SAMORZĄDU RZEMIEŚLNICZEGO I ORGANIZACYJ RZEMIEŚLNICZYCH

Echa obchodu XX-lecia Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijan w Kielcach

W uzupełnieniu sprawozdania z uroczystości jubileuszowych **Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijan w Kielcach**, zamieszczonego w numerze 47 „Rzemiosła", informujemy, że podczas uroczystej akademji, która, jak wiodomo, odbyła się w sali portretowej Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, **p. Wiktor Wojtowicz**, zastępca naczelnika **Wydziału Przemysłowego w Kieleckim Urzędzie Wojewódzkim** wygłosił odczyt na temat **„Tradycja Rzemiosła Polskiego"**.

Pragniemy zauważyć, że temat poruszony przez prelegenta **był głęboko przemyślany i doskonale ujęty, dzięki też czemu znalazł gorące i serdeczne przyjęcie wśród licznie zgromadzonych przedstawicieli władz i urzędów państwowych i samorządowych, na czele z p. wojewodą Dziadoszem i wielkiej liczby przedstawicieli sfer rzemieślniczych.**

Za opracowanie i wygłoszenie wskazanego powyżej odczytu złożył Panu Wojtowiczowi przewodniczący akademji, wiceprezes Związku Izb Rziemieślniczych R. P. p. Sierakowski wyrazy **serdecznego podziękowania.**

Zebranie rzemieślników w Przedborzu

Odbyło się zebranie rzemieślników chrześcijan w Przedborzu, w którym wzięli udział w liczbie około 150 osób miejscowi rzemieślnicy, delegat Urzędu Wojewódzkiego p. Wiktor Wojtowicz, prezes Izby Rzemieślniczej w Kielcach, p. E. Balcer, dyrektor Izby G. Axentowicz, dyrektor K. K. O. w Końskich P. Ziembiński, burmistrz m. Przedborza K. Kozakiewicz.

Zebranie zostało poprzedzone posiedzeniem Zarządu nowozorganizowanego z inicjatywy Izby Rzemieślniczej w Kielcach Związku Rzemieślników Chrześcijan.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa Związku Rzemieślników Chrześcijan p. Rocha Barana, omówiono położenie rzemiosła lokalnego, jego bolączki i t. p., poczem dyrektor Izby p. Axentowicz nakreślił program prac Związku Rzemieślników Chrześcijan.

Nadmienić należy, że podniesiona przez dyr. Axentowicza konieczność powołania Szkoły Dokształcającej zawodowej dla terminatorów znalazła bardzo żywy oddźwięk wśród zebranych.

Zebranie rzemieślników w Szczekocinach

Z inicjatywy Izby Rzemieśl. w Kielcach odbyło się zebranie rzemieślników w Szczekocinach, w którem uczestniczyło przeszło 250 rzemieślników. Na zebranie przybyli delegaci Izby Rzemieślniczej w osobach prez. Izby Edw. Balcera i dyr. Izby Axentowicza. Ponadto w omawianem zebraniu wziął udział burmistrz m. Szczekocin p. mgr. Marzec.

Zasadniczem celem zebrania było zorjentowanie rzemieślników o pracach samorządu rzemieślniczego oraz powołanie Związku Rzemieślników Chrześcijan.

Obszerne przemówienia, wygłoszone przez delegatów Izby Rzemieślniczej — przyjętych przez zebranych rzemieślników bardzo serdecznie, wywołały ożywioną dyskusję, w rezultacie której powołano Związek Rzemieślników Chrześcijan powołując jednocześnie 15-osobowy Komitet Organizacyjny, który wespół z Izbą i odnośnemi władzami będzie miał na celu zmontowanie dla rzemiosła niezbędnej placówki pracy społecznej.

Ponadto po szczegółowem omówieniu przez Dyr. G. Axentowicza spraw zawodowych rzemiosła postanowiono jednomyślnie poprzeć akcję zmierzającą do zorganizowania w Szczekocinach Szkoły Dokształcającej Zawodowej.

Z Izby Rzemieślniczej w Kielcach

Dnia 5, 12 i 16 grudnia r. b. z polecenia p. wojewody kieleckiego, odbędą się w poszczególnych siedzibach starostw regjonalne konferencje gospodarcze pp. starostów z przedstawicielami rzemiosła.

Ze Związku Rzem. Chrześc. w Warszawie

Związek Rzemieślników Chrześcijan już od dłuższego czasu prowadzi usilną propagandę wśród rzemiosła w kierunku jak najszerszego prowadzenia uproszczonych ksiąg handlowych.

Kursy uproszczonej księgowości przy Związku cieszą się dużą frekwencją, bowiem program ich stoi na wysokim poziomie i odbywa się w godzinach wieczornych.

Ostatnio w dniu 25 listopada r. b. na zaproszenie Zarządu Związku, Naczelnik Wydziału Związku Izb Rzemieślniczych R. P., p. W. Kozłowski wygłosił referat pod tytułem: „Najnowsze ustawodawstwo podatkowe a księgi handlowe (uproszczone)".

Referat powyższy wywołał ożywioną przeszło 2-godzinną dyskusję.

Po Zjeździe Rady Wojewódzkiej N. Ch. Z. R. w Poznaniu

Zjazd Narodowo Chrześcijańskiego Zjednoczenia Rzemiosła odbyty 17 listopada b.r. w Poznaniu zgromadził na wielkiej sali Domu Rzemieślniczego z około 60 miejscowości województwa delegatów Oddziałów i poszczególnych cechów, należących do N. Ch. Z. R.

Zagajenia Zjazdu dokonał prez. Zarządu Głównego p. Wojciech Sobczak, witając obecnego na sali prez. Izby Rzemieślniczej p. Władysława Zakrzewskiego, delegatów i przedstawicieli prasy i inn.

Na wstępie uczczono pamięć ś.p. Marszałka Piłsudskiego przez powstanie, poczem przystąpiono do obrad.

Jako pierwszy zabrał głos p. prezes Sobczak, wygłaszając obszerne sprawozdanie za cały czas swego i obecnego Zarządu urzędowania, w którem poruszył kolejno wszystkie ważniejsze momenty i zagadnienia, jakiemi zajmował się w tym czasie Zarząd Główny, niosąc w wielu wypadkach pomoc i ulgę całemu rzemiosłu wielkopolskiemu, a często przez doraźne interwencje u władz i różnych instytucyj załatwiając pomyślnie wiele spraw indywidualnych. W dziedzinie gospodarczej rzemiosła Zarząd Główny wykazał w ostatnich dwóch latach również ożywioną działalność. Wspomnieć tutaj należy zorganizowanie „Tygodnia Propagandy Wyrobów Rzemieślniczych“ urządzonego przez N. Ch. Z. R. z okazji Międzynarodowych Targów Poznańskich, Wystawę Rzemiosła w ramach Wystawy „Przyroda, Zdrowie i Opieka Społeczna“, Targi Meblowe w Swarzędzu, a ostatnio pobudowanie w tem mieście hali targowej dla tamtejszego rzemiosła stolarskiego.

Obecnie siła zorganizowanego rzemiosła w Województwie Poznańskiem przedstawia się w cyfrach z 67 Oddziałów z około 5000 członków.

W dziedzinie dokształcania młodszej generacji rzemieślniczej w różnych miastach województwa urządzono w roku szkolnym 1934/35 ogółem 16 kursów, przygotowujących do egzaminów mistrzowskich. W obecnym roku szkolnym rozpoczęto już 8 nowych kursów, postawionych na bardzo wysokim poziomie naukowym.

W wyborach do nowego zarządu postawiono dwie kandydatury, i to dotychczasowego prezesa p. Wojciecha Sobczaka oraz dotychczasowego członka Zarządu p. Trawińskiego Andrzeja. W wyniku głosowania, otrzymał p. Sobczak 135 głosów, p. Trawiński 52 głosy. Wybrano zatem na następne trzy lata ponownie p. Sobczaka.

Przed wyborem dalszych członków Zarządu zabrał głos p. Serdecki z Poznania, który zaapelował do zebranych delegatów jak i przyszłych członków Zarządu o zgodną współpracę. Na wniosek mówcy Zjazd zgodził się powołać na nowo cały poprzedni Zarząd przez aklamację. W miejsce jednak p. Dyr. Kurowskiego, który z przyczyn od niego niezależnych z członkowstwa w Zarządzie zrezygnował, wybrano dodatkowo p. Serdeckiego.

W skład obecnego Zarządu wchodzą więc pp. Wojciech Sobczak — prezes, oraz członkowie Władysław Zakrzewski z Poznania, Andrzej Trawiński — Poznań, Mrugalski Juljan — Bydgoszcz, Smętek Stanisław — Ostrów, Malicki Wacław — Nakło, Syller Kazimierz — Poznań, Zakrzewski Józef — Gniezno i Serdecki Jan — Poznań. Do Komisji Rewizyjnej weszli p. p. Jankiewicz Wincenty ze Środy, Chwiłkowski Cezary i Knopiński Ignacy z Poznania.

W takich warunkach Zjazd udzielił staremu Zarządowi jednogłośnie absolutorjum za rok sprawozdawczy 1934, poczem uchwalono rezolucję w sprawach ustawodawstwa socjalnego, opracowaną na podstawie wniosków przesłanych przez poszczególne Oddziały na ręce Zarządu Głównego.

Treść jej jest następująca:

REZOLUCJA.

Zebrani w dniu 17 listopada 1935 r. na wielkiej sali Domu Rzemieślniczego w Poznaniu delegaci Rady Wojewódzkiej Narodowo Chrześcijańskiego Zjednoczenia Rzemiosła, reprezentującego 67 Oddziałów z województwa poznańskiego i najpoważniejsze cechy rzemieślnicze, uchwalają w trosce o dalszy byt tysięcy podupadłych warsztatów, następującą rezolucję pod adresem władz państwowych, szczególnie zaś, pod adresem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W rzeczy samej domagamy się.

1) Rewizji systemu ubezpieczeń społecznych w kierunku:

a) obniżenia składek ubezpieczeniowych.

b) ograniczenia czynności biurowych dla Ubezpieczalni Społecznej do za i odmeldowania pracowników. Obliczanie składek winno należeć do Ubezpieczalni Społecznej.

c) dostarczania nakazów płatniczych z obliczonemi składkami w takim czasie, by rzemieślnik mógł je swobodnie uiścić w ciągu 14 dni bez narastania odsetek zwłoki.

d) usanowania biurokracji Ubezpieczalni Społecznej, by nie zachodziły wypadki podwójnego wymiaru składek.

e) zwrotu składek wpłaconych z tytułu ubezpieczenia emerytalnego w razie usamodzielnienia się rzemieślnika.

f) stworzenia instytucji ubezpieczeń emerytalnych dla samoistnych rzemieślników.

g) rozszerzenia ulg w spłacie zaległości ubezpieczeniowych.

2) Domagamy się nowelizacji kodeksu pracy w stosunku do rzemiosła i to:

a) ukrócenia rygorystycznej działalności Inspektoratów Pracy.

b) stosowania przed ukaraniem upomnienia, jak to zaleca Minister Spraw Wewnętrznych w swym okólniku nr. 14 z 1935 r. w dziedzinie administracyjnej.

c) wydatnego obniżenia stawek grzywien zwłaszcza za drobne przewinienia.

d) wyłączenia rzemiosła z pod rygoru 8-godzinnego dnia pracy.

Powołanie Wojewódzkiej Komisji dla Spraw Rzemiosła Piekarskiego
przy Izbie Rzemieślniczej we Włocławku

Izba Rzemieślnicza we Włocławku, uważając, że cechy piekarskie po rozwiązaniu naczelnej ich organizacji odczuwają brak instytucji, którąby koordynowała prace zawodowe i gospodarcze poszczególnych cechów, powołała do życia przy Izbie Wojewódzką Komisję dla spraw rzemiosła piekarskiego, która oparta na specjalnym regulaminie będzie miała za zadanie zbieranie materjałów i opracowywanie wniosków we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i zawodowego rzemiosła piekarskiego.

W skład tej Komisji wchodzą z reguły wszyscy starsi cechów piekarskich, oraz inni przedstawiciele cechów i rzemiosła piekarskiego powołani przez Prezesa Izby.

Komisja urzędowanie swe rozpoczęła w dniu 17.XI.35 r., odbywając swe pierwsze posiedzenie w lokalu Izby, na którem omówiono cały szereg spraw niezmiernie ważnych. Między innymi sprawę zatrudniania w piekarniach wyłącznie wykwalifikowanych pracowników, sprawę kierowania na egzamin czeladniczy zatrudnionych w piekarniach pomocników, którzy nie posiadają dyplomów czeladniczych, tembardziej, że do dnia 31.XII.35 r. mają możliwości przystąpienia do egzaminów czeladniczych.

Następnie ustalono również jednolity wzór kalkulacji, na różnego rodzaju pieczywo i postanowiono za pośrednictwem Izby rozesłać go do wszystkich Cechów piekarskich woj. Warszawskiego do wykorzystania i wprowadzenia na swoich terenach w szczególności w pracach członków Komisyj dla wyznaczania cen na artykuły pierwszej potrzeby.

Ponadto omawiano zagadnienia podatkowe, świadczeń socjalnych i inne.

Obchód 17-ej rocznicy Niepodległości w Publicznej Szkole Dokształc. Nr. 1 w Krakowie

Publiczna Szkoła Dokształcająca Nr. 1 jest jedyną dzienną szkołą w tutejszym okręgu, zorganizowaną w myśl najnowszych założeń szkolnictwa dokształcającego i jedną z nielicznych tego rodzaju szkół w Polsce.

Dzięki niestrudzonemu kierownictwu stara się Szkoła z powodzeniem osiągnąć ten poziom życia kulturalno-wychowawczego, jaki dostępny był dotąd tylko dobrze zorganizowanym zwykłym szkołom dziennym. Każdy kto zna życie szkół dokształcających, wie że trud to jest niemały. Łączność młodzieży pracującej ze szkołą dokształcającą jest normalnie dużo słabsza niż gdzie indziej. Tem ważniejsze i bardziej odpowiedzialne jest zadanie wychowawców z dyrektorem na czele. Starać się oni muszą o jak najsilniejsze przywiązanie wychowanków do szkoły i jej życia, gdyż tylko wtedy wywrze ona na nich głębszy wpływ kulturalny. Mając to na oku przystąpiono do wykonania opracowanego z inicjatywy dyrektora inż. Jana Nawrockiego planu wychowawczego.

Zewnętrznym wyrazem tego bujnego życia kulturalnego szkoły był uroczysty obchód rocznicy Niepodległości urządzony w dniu 10 listopada b. r. Uroczystość została zakrojona na większą skalę. Program Akademji, stosunkowo dość obfity, świadczył, że młodzież garnie się do wyrażenia swych uczuć w tym dniu uroczystym drogą szlachetnej ekspresji scenicznej.

Widownię zapełnili poza licznie zebraną młodzieżą przedstawiciele władz i społeczeństwa. Uroczystość zaszczycili swą obecnością imieniem Kuratorjum p. wizytator Rudolphi, imieniem Izby Rzemieślniczej radca Kozłowski, dalej p. Goryczko i inni przedstawiciele cechów.

Artyzm opracowania uroczystości przy skromnych stosunkowo środkach udowodnił jeszcze raz, że młodzież rzemieślnicza może być trwałą podstawą, na której dzięki umiejętnemu prowadzeniu da się śmiało budować kulturę polskiej przyszłości.

Z żałobnej karty

Ś. p. Karol Raczyński

Dnia 22 ub. m. zmarł p. Karol Raczyński, b. podstarszy Cechu Krawców Chrześcijan m. st. Warszawy, a ostatnio skarbnik tegoż Cechu.

Ś. p. Karol Raczyński urodził się w r. 1874 w piotrkowskiem. Po ukończeniu szkoły powszechnej i rzemieślniczej w Łodzi, odbył praktykę i został wyzwolony. W r. 1900 przybył do Warszawy, pracując w różnych firmach, wyróżniając się wszędzie szczególnem uzdolnieniem i pracowitością. W r. 1907 uzyskuje tytuł mistrza krawieckiego, rozpoczynając samodzielną pracę.

Równolegle z pracą fachową poświęca wiele czasu sprawom społecznym, a przedewszystkiem umiłowanej pracy w ówczesnem Zgromadzeniu Krawców Chrześcijan w Warszawie, w którem zajmował stanowisko członka Rady Gospodarczej. W r. 1930 zostaje wybrany podstarszym Cechu Krawców Chrześcijan w Warszawie, a następnie skarbnikiem, którą to funkcję pełni do ostatniej chwili. Od trzech lat był Senjorem Cechu.

W zmarłym traci Cech nietylko dzielnego pracownika, szczerego i oddanego kolegę, ale przedewszystkiem człowieka, który swą pracą pełną poświęcenia i umiłowania zawodu był wzorowym przykładem dla wszystkich rzemieślników.

PODATKI I USTAWODAWSTWO PODATKOWE

Postulaty Samorząd. Gospodarczego Rzemiosła w sprawie ugody płatników z urzędami skarbowemi w zakresie zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu

Na mocy art. 37 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1934 Nr. 76, poz. 716) Minister Skarbu władny jest pobierać podatek od drobnych przedsiębiorstw na podstawie przeciętnych norm obrotu bez ustalania sum obrotu w każdym poszczególnym wypadku.

Sposób zryczałtowania podatku, przepisy wymiarowe, poborowe oraz terminy płatności ustala rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu po wysłuchaniu **opinji Izb Przemysłowo-Handlowych i Rzemieślniczych.** Taki więc jest tekst ustępu 1 i 2 art. 37 powołanej wyżej ustawy.

Zgodnie z powyższem Ministerstwo Skarbu skierowało w dniu 30 października 1935 r. Nr. DV 28693/4/35 pismo do Związku Izb Rzemieślniczych R. P. z prośbą o zaopinjowanie projektu rozporządzenia w sprawie ryczałtu na lata podatkowe 1936 i 1937 w terminie do dnia 15 listopada r. b.

Powyższy projekt Związek Izb przesłał Izbom Rzemieślniczym do zaopinjowania, które nadesłały wyczerpujące uwagi i propozycje co do uzupełnienia projektowanego rozporządzenia.

Opierając się na opinji Izb oraz na własnych spostrzeżeniach Związek Izb Rzemieślniczych R. P. przedstawił Ministerstwu Skarbu swą opinję już w dniu 19 listopada r. b. L.Pr. 8.55, — w której wysunął szereg zasadniczych postulatów w sprawie zryczałtowanego podatku.

Następnie już w dniu 20 listopada r. b. przedstawiciel Związku Izb Rzemieślniczych R. P., Naczelnik Wydziału Związku Izb p. W. Kozłowski odbył w Ministerstwie Skarbu konferencję, na której szczegółowo uzasadnił wysunięte przez Samorząd Gospodarczy Rzemiosła postulaty, zmierzające do wprowadzenia zasadniczych uzupełnień do projektu ministerjalnego.

Po wspólnej wymianie zdań — Ministerstwo Skarbu w dniu 22 listopada r. b. Nr. DLV 38119/4-35 wystosowało do Związku Izb pismo, w którem uwzględniło szereg zasadniczych naszych postulatów, a mianowicie:

1) że poszczególne przedsiębiorstwa zaliczane będą przez Urząd Skarbowy do odpowiednich grup ryczałtu indywidualnie, przy wykorzystaniu wszelkich posiadanych przez Urząd Skarbowy danych o rozmiarze i charakterze przedsiębiorstwa, wysokości osiąganych obrotów oraz stanie gospodarczym przedsiębiorstwa. Uzasadnienie dokonanego zaliczenia znajdować się będzie przy każdym akcie wymiarowym;

2) że przepisy art. 8 p. 5 ustawy o podatku przemysłowym mają i mieć będą zastosowanie przy wymiarze zryczałtowanego podatku;

3) że rozstrzygnięcie sprawy poboru podatku przemysłowego od obrotów, uzyskanych przez właścicieli warsztatów rzemieślniczych na targach w dni targowe i jarmarczne będzie rozstrzygnięte osobnem zarządzeniem Ministerstwa Skarbu w sensie przychylnym do postulatu Związku, z tem jednak, że ewentualne zarzuty rzemieślników opłacających podatek od obrotów uzyskanych na targach, iż Ministerstwo wytworzyło tą drogą nierówne warunki konkurencji pomiędzy rzemieślnikami, nie będą obciążać Ministerstwa, lecz Związek Izb Rzemieślniczych.

UWAGA:
Obciążenie zarzutem — rozumiemy w ten sposób, że propozycja Związku Izb mogłaby wytworzyć konkurencję między warsztatem rzemieśln. sprzedającym swe wyroby z warsztatu i na targach, a warsztatem, który sprzedaje swe wyroby wyłącznie z warsztatu.

4) że doceniając motywy przytoczone przez Związek Izb w kwestji niedoliczania do zryczałtowanego podatku 15%-go dodatku, pobieranego na mocy ustawy z dnia 26 marca 1935 r. (Dz. U. R. P Nr. 22, poz. 127), Ministerstwo Skarbu skłonne jest do odstąpienia od wyrażonej w projekcie zasady co do doliczania tego dodatku do zryczałtowanego podatku.

Ten jednak postulat wymaga uzgodnienia z Samorządem Przemysłowo-Handlowym i następnie — decyzji Pana Ministra Skarbu.

5) że umożliwienie spłacania zryczałtowanego podatku odbywać się będzie drogą udzielania indywidualnych ulg w spłacie podatku (w formie rozkłania podatku na raty), co, zdaniem Ministerstwa, skuteczniej uprzystępni płatnikom wywiązanie się z obowiązków podatkowych, niż ustanowienie w ciągu roku czterech sztywnych terminów płatności i czynności egzekucyjnych.

Wobec tak konkretnej odpowiedzi, zawartej w powyższem piśmie — Związek Izb Rzemieślniczych R. P. pismem z dn 25 listopada r. b. LPr. 8.55 wycofał swe pierwotnie zgłoszone zastrzeżenia, bowiem, zdaniem naszem, zasadnicze postulaty Samorządu Gospodarczego Rzemiosła zostały przez Ministerstwo Skarbu uwzględnione.

W tej sprawie odbyła się w Ministerstwie Skarbu w dniu 26 listopada r. b. konferencja z przedstawicielami Izb Przemysłowo-Handlowych, którzy mieli sposobność przedstawić czynnikom miarodajnym swą opinję, którą Związek Izb Rzemieślniczych R. P. zgłosił ostatecznie w dniu 25 listopada r. b., po uprzedniej konferencji odbytej, jak to zaznaczyliśmy wyżej, już w dniu 20 listopada r. b.

ADREX

Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1936

Ministerstwo Skarbu przysłało Związkowi Izb Rzemieślniczych R. P. do wiadomości okólnik o treści następującej:

Warszawa, dn. 21.XI.1935 r.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. V. 31634/4/35.

Okólnik

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

Na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1934 Nr. 76, poz. 716) Ministerstwo Skarbu zarządza następujące ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1936:

I. **Z urzędu** (bez obowiązku składania indywidualnych podań) **zezwala się na prowadzenie:**

1) **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego kategorji pierwszej** przedsiębiorstw handlowych:

a) przedsiębiorstw gastronomicznych, wymienionych w cz. II lit. A rozdział VII kategorja pierwsza taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 300.000 złotych,

b) **przedsiębiorstw kinematograficznych**, wymienionych w cz. II lit. A rozdział XVI kategorja pierwsza taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 200.000 złotych.

c) **przedsiębiorstw skupu zawodowego** jaj kurzych w celach eksportowych przy sumie skupu ponad 500.000 zł. do 1.000.000 zł. i pod warunkiem prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych;

2) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorji drugiej przedsiębiorstw handlowych:**

a) **hurtowni wyrobów monopolu spirytusowego, tytoniowego i solnego,** zarówno utrzymujących odziały (filje), jak i nieutrzymujących oddziałów (filij),

b) **przedsiębiorstw kinematograficznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział XVI kategorja pierwsza taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 100.000 złotych.

3) **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego kategorji drugiej przedsiębiorstw handlowych.**

a) **aptek,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział XIV kategorja druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 złotych;

b) **przedsiębiorstw kinematograficznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział XVI kategorja druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 złotych;

4) **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego kategorji II b zajęć przemysłowych:**

zajęć przemysłowych pośrednictwa handlowego, wymienionych w cz. II lit. D. kategorja II b taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów (prowizji) nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 5.000 złotych;

5) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorji trzeciej przedsiębiorstw handlowych:**

a) **przedsiębiorstw handlu towarowego,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział I, kategorja druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 złotych;

b) **przedsiębiorstw handlu towarowego,** wprowadzających w ciągu 1936 roku sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom oraz nowopowstających w 1936 roku, które prowadzić będą, między innemi, również sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom, o ile przedsiębiorstwa te odpowiadają warunkom, określonym w cz. II lit. A rozdział I kategorja trzecia taryfy, lub wymienionym w cz. I p. 5 lit. a niniejszego okólnika, a jedynie fakt prowadzenia sprzedaży wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku stanowiłby o zaliczeniu danego przedsiębiorstwa do kategorji drugiej świadectwa przemysłowego (cz. II lit. A, rozdział I, kategorja druga, punkt 2, lit. k taryfy).

c) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II, lit. A, rozdział VII, kategorja druga taryfy, o ile wysokość ustalonych na rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 25.000 złotych:

d) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II, lit. A, rozdział VII, kategorja druga taryfy, o ile przedsiębiorstwa te prowadzą sprzedaż następujących trunków pochodzenia krajowego: piwa, miodu, moszczu i wina owocowego oraz o ile zatrudniają od 4 do 10 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach.

e) **oddziałów (filij) hurtowni wyrobów monopolu spirytusowego, tytoniowego i solnego,** uruchamianych przez hurtowników, działających na mocy umów z dyrekcjami właściwych monopolów, o ile oddziały (filje) te będą uruchamiane w obrębie rejonu, należącego w myśl umowy do hurtownika i prowadzone na koszt hurtownika we własnej jego administracji;

f) **przedsiębiorstw przewozowych,** utrzymujących najwyżej dwa samochody ciężarowe;

g) **przedsiębiorstw autobusów,** utrzymujących najwyżej dwa autobusy;

h) księgarni, wymienionych w cz. II, lit. A, rozdział XII, kategorja druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 złotych;

6) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorji czwartej przedsiębiorstw handlowych:**

a) **przedsiębiorstw,** wymienionych w części II, lit. A taryfy, rozdziały:

I kategorja trzecia (handel towarowy),

VIII (sale bilardowe),

X kategorja trzecia (hotele, pokoje umeblowane, zajazdy i gospody),

XI kategorja trzecia (pensjonaty i pokoje umeblowane ze stołowaniem),

XII kategorja trzecia (księgarnie),

XIII kategorja trzecia (zakłady lecznicze),

XVI kategorja trzecia (przedsiębiorstwa kinematograficzne),

XVII kategorja trzecia (przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale ze scenami),

XIX (wrotniska i ślizgawki),

XXI kategorja trzecia (wydawnictwa utworów drukowanych),

o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 15.000 złotych;

b) **przedsiębiorstw z wyłączną drobną sprzedażą** (tylko konsumentom) **wyrobów monopolu tytoniowego,** powstających w 1936 roku w gminach wiejskich, w których dotychczas nie było żadnego punktu sprzedaży tych wyrobów; do korzystania z wymienionej ulgi nie stoi na przeszkodzie fakt prowadzenia jednocześnie ze sprzedażą wyrobów monopolu tytoniowego sprzedaży artykułów niezbędnych do palenia (bibułek, gilz i t. p.), względnie ubocznej sprzedaży znaczków pocztowych i stemplowych, blankietów wekslowych, losów loterji państwowej, kart do gry oraz przyborów do palenia i zapalania;

c) **przedsiębiorstw handlu towarowego,** wprowadzających w ciągu 1936 roku sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom oraz nowopowstających w 1936 roku, które prowadzić będą, między innemi, również sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom, o ile przedsiębiorstwa te odpowiadają warunkom, określonym w cz. II lit. A rozdział I kategorja czwarta taryfy lub wymienionym w cz. I p. 6 lit. a niniejszego okólnika, a jedynie fakt prowadzenia sprzedaży wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku stanowiłby o zaliczeniu danego przedsiębiorstwa do kategorji drugiej świadectwa przemysłowego (cz. II lit. A rozdział I kategorja druga, punkt 2 lit. k taryfy).

d) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział VII kategorja druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 5.000 złotych;

e) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział VII kategorja druga taryfy, o ile przedsiębiorstwa te prowadzą sprzedaż następujących trunków pochodzenia krajowego: piwa, miodu, moszczu i wina owocowego oraz o ile ilość zatrudnionych pracowników nie przekracza 3 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach;

7) **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego kategorji czwartej przedsiębiorstw handlowych:**

a) przedsiębiorstw, wymienionych w części II lit. A taryfy, rozdziały:

I kategorja trzecia i czwarta (handel towarowy),

VIII (sale bilardowe),

IX (zakłady dla sprzedaży napojów chłodzących),

X kategorja trzecia i czwarta (hotele, pokoje umeblowane, zajazdy, gospody i domy noclegowe),

XI kategorja trzecia (pensjonaty i pokoje umeblowane ze stołowaniem.,

XII kategorja trzecia (księgarnie),

XIII kategorja trzecia (zakłady lecznicze),

XVI kategorja trzecia (przedsiębiorstwa kinematograficzne),

XVII kategorja trzecia (przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale ze scenami),

XIX (wrotniska i ślizgawki),

XX (magle i maszyny do czesania wełny),

XXI kategorja trzecia (wydawnictwa utworów drukowanych),

o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 5.000 złotych;

b) **z ważnością do 6-ciu miesięcy** od wydania świadectwa — **pensjonatów, utrzymywanych przez właścicieli gospodarstw rolnych** w swoich gospodarstwach, poza obrębem gmin miejskich oraz miejscowości klimatycznych i leczniczych, o ile ilość wynajmowanych pokojów nie przekracza liczby 12 (dwunastu), wspomniane pensjonaty zwalnia się nadto od obowiązku opłacania podatku przemysłowego od obrotu za rok 1936;

8) **na podstawie jednego świadectwa przemysłowego,** nabytego dla księgarni:

a) **księgarni** wraz z uboczną sprzedażą materjałów piśmiennych, o ile łączny obrót tych przedsiębiorstw za rok 1934 nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 30.000 zł i

b) wypożyczalni książek, mieszczących się w jednym lokalu z księgarnią i należących do tego samego właściciela; do osób zatrudnionych w księgarni należy w tym wypadku zaliczać również osoby zatrudnione w wypożyczalni, a za obrót, stanowiący podstawę do ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych, przyjmować obrót łączny z księgarni i z wypożyczalni;

9) **bez obowiązku nabywania odrębnych świadectw przemysłowych:**

a) **drobnej sprzedaży wyrobów tytoniowych w przedsiębiorstwach handlowych** (cz. II lit. A taryfy), o ile sprzedaż odbywa się w jednym i tym samym lokalu;

b) **skupu butelek po wyrobach państwowego monopolu spirytusowego** przez przedsiębiorstwa detalicznej sprzedaży tych wyrobów;

c) **ubocznej sprzedaży krajowych pism perjodycznych** przez przedsiębiorstwa wymienione w części II lit. A taryfy, rozdziały:

I (handel towarowy),

VII (przedsiębiorstwa gastronomiczne) i

XII (księgarnie);

wspomniane przedsiębiorstwa zwalnia się nadto od obowiązku opłacania podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego przez

nie w 1936 roku ze sprzedaży krajowych pism perjodycznych;

10) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorji piątej przedsiębiorstw przemysłowych:**

A. przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdział XVIII taryfy, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają najwyżej:

a) przy fabrykacji ręcznej — 70 robotników,

b) przy stosowaniu silników mechanicznych — 35 robotników;

B. przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdział XIX taryfy, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają najwyżej:

a) przy fabrykacji ręcznej — 100 robotników,

b) przy stosowaniu silników mechanicznych — 50 robotników;

11) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorji szóstej przedsiębiorstw przemysłowych:**

przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit C rozdziały XVIII i XIX taryfy, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają najwyżej:

a) przy fabrykacji ręcznej — 25 robotników,

b) przy stosowaniu silników mechanicznych — 15 robotników;

12) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorji siódmej przedsiębiorstw przemysłowych;**

przedsiębiorstw wymienionych w cz. II. lit. C rozdziały XVIII i XIX taryfy, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają najwyżej:

a) przy fabrykacji ręcznej — 12 robotników,

b) przy stosowaniu silników mechanicznych — 10 robotników.

II. Na skutek indywidualnych podań płatników upoważnia się:

1) **Izby Skarbowe** (Urząd Wojewódzki Śląski) do:

zezwalania przedsiębiorstwom wymienionym w części II lit. A rozdziały: I, VII, X, XI, XII, XIII, XIV, XVI, XVII i XXI taryfy na nabywanie świadectwa przemysłowego kategorji trzeciej zamiast ustawowo przewidzianego kategorji drugiej w wypadkach nieobjętych ulgami z urzędu (część I niniejszego okólnika) względnie w wypadkach, o których mowa w części I niniejszego okólnika, w razie uruchomienia przedsiębiorstwa w latach 1935 lub 1936.

2) **Urzędy Skarbowe** do:

a) zezwalania przedsiębiorstwom wymienionym w części II lit. A rozdziały: I, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XVI, XVII, XIX, XX i XXI taryfy na nabywanie świadectwa przemysłowego kategorji czwartej, zamiast ustawowo przewidzianego kategorji trzeciej oraz półrocznego (zamiast całorocznego) kategorji czwartej w wypadkach nieobjętych ulgami z urzędu (część I niniejszego okólnika, względnie w wypadkach, o których mowa w części I niniejszego okólnika, w razie uruchomienia przedsiębiorstwa w latach 1935 lub 1936;

b) zwalniania od obowiązku nabywania półrocznych świadectw przemysłowych kategorji czwartej przedsiębiorstw handlowych na przedsiębiorstwa wymienione w części I p. 7 niniejszego okólnika, o ile wysokość ustalonych za rok 1934 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 2.000 złotych;

c) zwalniania od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych, względnie zezwalania na nabywanie półrocznych (zamiast całorocznych) świadectw przemysłowych przedsiębiorstwom handlu rozwoźnego (kategorja Va) oraz handlu odnośnego (kategorja Vb).

Termin na wnoszenie podań o ulgi z cz. II nin. okólnika wyznacza się do dnia 31 grudnia 1935 r. włącznie. O ile chodzi o przedsiębiorstwa uruchamiane w 1936 roku, podania o ulgi winny być wnoszone przed uruchomieniem przedsiębiorstwa, względnie przed rozpoczęciem wykonywania zajęcia przemysłowego.

Podania o ulgi należy wnosić do właściwego Urzędu Skarbowego.

Postanowienia Izb Skarbowych (Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego) na podania o ulgi winny być wydane i doręczone płatnikom w terminie do 2 miesięcy od daty złożenia podania, postanowienia Urzędów Skarbowych — w terminie do 6 tygodni od daty złożenia podania.

W razie niewydania, względnie niedoręczenia postanowienia w zakreślonych wyżej terminach, uważa się wyrażoną w podaniu prośbę za uwzględnioną w granicach ulg z części II niniejszego okólnika.

Podania złożone po terminie pozostawione będą bez rozpatrzenia. O pozostawieniu podania bez rozpatrzenia Urząd Skarbowy zawiadomi płatnika pisemnie.

III. **Na skutek indywidualnych podań płatników, bądź też z urzędu** — przy sposobności lustracji przedsiębiorstwa — **upoważnia się Urzędy Skarbowe** do:

zezwalania na prowadzenie przedsiębiorstw przemysłowych, zajęć rzemieślniczych i rękodzielniczych, dorożkarstwa i furmaństwa, wymienionych w cz. II lit. C rozdział XIX taryfy, stanowiącej załącznik do art. 25 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, **bez świadectwa przemysłowego,** o ile przedsiębiorstwo prowadzone jest wyłącznie przez samego właściciela.

Uwagi:

1. Za obrót, stanowiący podstawę do korzystania z ulg przy nabywaniu świadectwa przemysłowego, uważa się:

a) w przedsiębiorstwach, opłacających podatek przemysłowy od obrotu w formie **ryczałtu** (rozp. Ministra Skarbu z dnia 6 marca 1935 r. — Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 89) **przeciętną kwotę rocznego obrotu przyjętą za podstawę wymiaru ryczałtu na rok 1934;**

b) w innych przedsiębiorstwach, o ile przedmiotem ich handlu są artykuły podlegające podatkowi scalonemu — **ogólny przychód brutto za r. 1934,** osiągnięty ze sprzedaży artykułów, podlegających jak również i niepodlegających podatkowi scalonemu; w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż wyrobów państwowego monopolu tytoniowego i spirytusowego, jako obrót osiągnięty ze sprzedaży tych wyrobów, przyjmuje się sumę stanowiącą różnicę między ceną pobieraną przez państwowy monopol a wyznaczoną przez tenże monopol ceną sprzedażną.

2. W przedsiębiorstwach nowopowstałych (lata 1935 i 1936), jak również i w poprzednio

istniejących przedsiębiorstwach handlowych, **wysokość obrotu podlegającego podatkowi scalonemu**, w wypadku nieposiadania przez władze skarbowe odpowiedniego materjału, **winna być ustalona** bądź na podstawie ksiąg handlowych, o ile one są w przedsiębiorstwie prowadzone, bądź na podstawie oceny Urzędów Skarbowych, ewentualnie przy współudziale biegłych.

3. Celem uniknięcia nieporozumień, czy przedsiębiorstwo powstało w II półroczu 1936 roku, czy też prowadzone jest na podstawie półrocznego ulgowego świadectwa przemysłowego, na deklaracjach i świadectwach przemysłowych należy umieścić odpowiednią adnotację.

(—) **W. Staniszewski**
Podsekretarz Stanu

*

NASZE UWAGI

Przyznane powyższym okólnikiem ulgi na rok 1936 co do ich rozmiaru nie są mniejsze od ulg, przyznanych za rok ubiegły 1935.

Samorząd Gospodarczy Rzemiosła najbardziej interesują ulgi, wymienione w p. p. 10, 11 i 12 rozdziału II okólnika. Uzyskanie tych ulg następuje automatycznie, bez obowiązku składania podań, o ile zaistnieją odpowiednie warunki, t. j. o ile warsztat (pracownia) rzemieślniczy zatrudnia:

a) przy fabrykacji ręcznej — 100 robotników (pracowników), względnie przy stosowaniu silników mechanicznych 50 — nabywa świadectwo przemysłowe V kategorji przemysłowej (zamiast IV);

b) o ile zatrudnia przy fabrykacji ręcznej 25, a przy stosowaniu silników mechanicznych 15 pracowników—nabywa świadectwo VI kategorji (zamiast V);

c) o ile zatrudnia przy fabrykacji ręcznej 12, a przy stosowaniu silników mechanicznych 10 pracowników (robotników)—nabywa świadectwo przemysłowe VII kategorji (zamiast VI).

Powyższy okólnik przewiduje warunkowo (upoważnienie dla Urzędów Skarbowych) ulgę, — zezwalania na prowadzenie przedsiębiorstw (warsztatów, pracowni rzemieślniczych) bez świadectwa przemysłowego, o ile przedsiębiorstwo (warsztat) prowadzone jest wyłącznie przez samego właściciela.

Tę ostatnią ulgę może uzyskać płatnik bądź na skutek indywidualnego podania bądź też z urzędu—przy sposobności, lustracji — przedsiębiorstwa przez naczelnika urzędu skarbowego.

W tem miejscu uważamy za konieczne zwrócić uwagę, że niewykupienie świadectwa przemysłowego może spowodować sporządzenie protokółu karnego, co w większości wypadków zbyt boleśnie dotknęłoby właścicieli warsztatów rzemieślniczych, z drugiej zaś strony mogłaby powstać kwestja co do podatku od lokali, od którego warsztaty rzemieślnicze zostały zwolnione z dniem 1 stycznia 1936 r. — na mocy Dekretu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 listopada 1935 r. (patrz „Rzemiosło" Nr. 47/35, str. 11), o ile warsztat (pracownia) podpada pod obowiązek posiadania świadectwa przemysłowego kategorji przemysłowej.

Wypowiadamy się bezwzględnie za tem, aby warsztaty rzemieślnicze wszystkie wykupiły świadectwa przemysłowe na rok 1936 w terminie do dnia 31 grudnia 1935 r.

Uważamy za wskazane jeszcze raz zwrócić uwagę na przepisy ustawowe w zakresie świadectw przemysłowych, które szczegółowo przytoczyliśmy w **Nr. 44, str. 11 i 12 tygodnika „Rzemiosło" w artykule: „W sprawie nabywania świadectw przemysłowych na rok 1936".**

Wreszcie na zakończenie nadmieniamy, **że ulgi przyznane na rok 1936 zostały podzielone na dwie zasadnicze grupy: dla przedsiębiorstw handlowych** podstawę do udzielania ulg oparto na obrocie (wytyczna koncepcja Związku Izb Rzemieślniczych wysunięta w projekcie zmiany ustawy o państwowym podatku przemysłowym, który został przesłany p. Ministrowi Skarbu w dniu 13 maja r. b.); **dla przedsiębiorstw przemysłowych (warsztatów rzemieślniczych) zwiększono ilość robotników (pracowników).**

Z Izby Rzemieślniczej we Włocławku

Związek Izb Rzemieślniczych R. P. na skutek prośby Izby Rzemieślniczej we Włocławku, wydelegował Naczelnika Wydziału Związku p. W. Kozłowskiego do Włocławka. Nacz. Kozłowski zapozna zebranych przedstawicieli rzemiosła z najnowszem ustawodawstwem podatkowem.

Poza tem Izba Rzemieślnicza organizuje Kurs dla przewodniczących komisyj egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych.

Kurs ten odbędzie się we Włocławku w dniu 1 i 2 grudnia; nadto odbędzie się w lokalu Izby konferencja kierowników sekretarjatów rzemieślniczych.

PROGRAM

Dwudniowego Kursu dla Przewodniczących Komisyj Egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych.

Dnia 1 grudnia 1935 r.

Godz. 10 — 10.30 Otwarcie Kursu przez Pana Prezesa Izby.

Godz. 10.30 — 11 Ustrój i podział administracyjny Państwa, Samorząd Terytorjalny, Samorząd Gospodarczy.

Godz. 11 — 11.30 Współpraca organizacyj rzemieślniczych z Samorządem Gospodarczym i Władzą Przemysłową I i II instancji.

Godz. 11.30 — 12.30 Organizacja i zagadnienia gospodarcze rzemiosła woj. Warszawskiego.

Godz. 12.30 — 13 Przerwa.

Godz. 13 — 14 Sprawy podatkowe i ubezpieczeń społecznych.

Godz. 14 — 14.30 Sprawy terminatorskie.

Godz. 14.30 — 15 B. O. H. R. i realizacja jego zadań.

Godz. 15 — 16 Dyskusja.

Dnia 2 grudnia 1935 r.

Godz. 9 — 10 Zastosowanie zasad pedagogicznych przy przeprowadzaniu egzaminów.

Godz. 10 — 11 Podstawy dopuszczenia i techniczny sposób przeprowadzania egzaminów czeladniczych i mistrzowskich.

Godz. 11 — 12 Podstawy do-

puszczenia i techniczny sposób przeprowadzania badania kwalifikacyjnego.

Godz. 12 — 13 Dyskusja.

Godz. 13 — 14 Przerwa obiadowa.

Godz. 14 — 16 Przeprowadzanie teoretycznych egzaminów czeladniczych (zajęcia praktyczne).

Godz. 16 — 18 Przeprowadzenie teoretycznych egzaminów mistrzowskich (zajęcia praktyczne).

Godz. 18 — 19 Dyskusja i zamknięcie Kursu.

Porządek dzienny konferencji Kierowników Sekretarjatów w dniu 30.XI.1935 r.

1) Odczytanie protokółu z poprzedniej konferencji.

2) Sprawozdanie z działalności Sekretarjatów Powiatowych.

3) Sprawy organizacyjne.

4) Sprawy gospodarcze.

a) Program B. O. H. R. na najbliższy okres i współpraca kierowników Sekretarjatów z B. O. H. R.,

b) sprawa organizowania kiermaszów, jarmarków i targów rzemieślniczych w związku z okresami przedświątecznemi, oraz innemi odpowiedniemi okolicznościami,

c) zagadnienie spółdzielczości na terenie województwa,

d) sprawa Komisji dla wyznaczania cen na artykuły pierwszej potrzeby (Rozp. Min. Spraw Wewn. z dn. 8.X.1935 r. Nr. Apr. 27-1-1),

e) omówienie sprawy powołania przez Izbę Wojewódzkich Komisyj dla ważniejszych zawodów (cel, zadania, zakres działania i t. p.).

5) Sprawy kredytowe. (Omówienie wysokości przyznanego na tamt. terenie kredytu, sposób rozprowadzania, zapotrzebowanie i inne uwagi).

6) Sprawy podatkowe:

a) wykupywanie świadectw przemysłowych,

b) zryczałtowany podatek przemysłowy,

c) scalony podatek dla zawodu rzeźnickiego i piekarskiego,

d) ogólne uwagi i wnioski dotyczące obecnego wymiaru podatków.

7) Sprawy terminatorskie.

8) Sprawy nielegalnego rzemiosła (stan, walka i t. d.).

9) Sprawa organizowania kursów buchalteryjnych dla prowadzenia uproszczonych ksiąg handlowych.

10) Sprawy bieżące i wnioski obecnych.

Kalendarzyk podatkowy na miesiąc grudzień

5-go Termin płatności podatku od energji elektrycznej pobranego w okresie od 16 do 30 listopada.

7-go. Termin wpłacania potrąconego pracownikom podatku dochodowego (Dział II) od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

7-go. **Termin wpłacania potrąconego specjalnego podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych — na mocy Dekretu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 503).**

15-go. Termin płatności zaliczki na poczet podatku przemysłowego od obrotu za miesiąc listopad przez przedsiębiorstwa, prowadzące prawidłowe (uproszczone) księgi handlowe.

15-go. Termin płatności 10% dodatku do miesięcznej zaliczki podatku przemysłowego od obrotu przez przedsiębiorstwa I — V kategorji świadectw przemysłowych.

15-go. Termin płatności IV kwartalnej zaliczki podatku przemysłowego od obrotu w formie zryczałtowanej.

20-go. Termin płatności podatku od energji elektrycznej pobranego w okresie od 1 do 15 grudnia.

Nadto winny być uiszczone wszelkie podatki, których płatność przypada w ciągu miesiąca listopada, np. podatki rozłożone na raty i t. p.

Nowa ulga dla prowadzących ksiąg handl.

W Dekrecie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. w sprawie zmiany ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 518) znajdujemy postanowienie treści następującej:

„Prowadzący prawidłowe księgi mogą jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu“.

Nasza uwaga: Art. 87 § 2 Ordynacji Podatkowej postanawia, że za prawidłowe księgi handlowe uważa się również uproszczone księgi handlowe i gospodarcze, prowadzone według zasad, które ustala Minister Skarbu po zasięgnięciu opinji Samorządu Gospodarczego.

Uproszczone księgi handlowe

Przypominamy, że księgi handlowe (uproszczone) muszą być zaświadczone przed dniem 1-go stycznia 1936 r.

Ponieważ księgi handlowe można prowadzić za każdy rok gospodarczy osobno, z tego wynika, iż zarówno ci rzemieślnicy, którzy księgi prowadzili w ciągu roku 1935, jak i ci, którzy zamierzają je zaprowadzić od 1 stycznia 1936 r. — są obowiązani nabyć takie księgi i zaświadczyć je najpóźniej do dnia 31 grudnia 1935 r. Uproszczone księgi handlowe można nabyć w Izbach Rzemieślniczych, które są upoważnione również do zaświadczania uproszczonych ksiąg handlowych, za co pobierają opłatę do wysokości zł. 2.—

Zaznaczamy, że zaświadczenie ksiąg przez Izbę Rzemieślniczą nie wymaga opłaty stemplowej, która staje się wymagalną przy zaświadczeniu ksiąg przez Izbę Skarbową lub przez Urząd Skarbowy; opłata stemplowa wynosi wtedy zł. 5.50.

OD ADMINISTRACJI

Przypominamy o konieczności uregulowania prenumeraty na kwartał czwarty.

OCHRONA PRACOWNIKÓW WYKWALIFIKOWANYCH W NIEMCZECH.

Minister Pracy w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w drodze dekretu, który wszedł w życie dnia 1 września 1935 r. powstrzymali emigrację pracowników niemieckich wyspecjalizowanych, których wyjazd zagranicę mógłby okazać się szkodliwym dla gospodarstwa niemieckiego. W przyszłości wszelkie pertraktacje między pracodawcami, a pracownikami będą przedmiotem specjalnego upoważnienia Narodowego Biura Pracy.

Prezes Narodowego Pośrednictwa Pracy i Zabezpieczenia na Wypadek Bezrobocia, do którego kompetencj należy wykonanie powyższego dekretu, może zezwolić na odchylenia w praktyce od powyższych przepisów. Wspomniane rozporządzenie mówi wyraźnie, że wyjazd pracowników zagranicę jest tylko dopuszczalny w wypadku, gdy chodzi o interesy życiowe Niemiec.

IZBA RZEMIEŚLNICZA W LILLE.

Izba Rzemieślnicza w Lille na ostatniem walnem zebraniu postanowiła przyjść z pomocą bezrobotnym młodocianym pracownikom rzemieślniczym i uczyniła to przy pomocy Stowarzyszenia Szerzenia Oświaty Zawodowej. Na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Izba Rzemieślnicza w Lille przystąpiła następnie do zbadania sprawy zakładania kas rzemieślniczych, któremi zarządzałyby Izby Rzemieślnicze.

Wykaz szkół zawodowych rzemieślniczych*)

męskich, żeńskich i koedukacyjnych wszystkich stopni na rok szkolny 1935/36

Nr.	Miejscowość i adres	Nazwa szkoły	stopień szkoły	Oddziały	Uwagi
		XVI. OKRĄG IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W STANISŁAWOWIE.			
202	**Stanisławów** ul. Kilińskiego 28.	Państwowa Szkoła Przemysłu Drzewnego (męska).		stolarski rzeźbiarski	w likwidacji
203	**Stanisławów** ul. Batorego 11a.	Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa Związku „Wuzet" (męska).		ślusarski	
204	**Stryj** ul. Smolki 15.	Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa Tow. „Warsztaty Rękodzielnicze dla młodzieży żydowskiej" w Stryju (męska).		ślusarski kowalski	
205	**Stanisławów** ul. Belwederska 46.	Szkoła Zawodowa Żeńska Związku Szerzenia Wykształcenia Zawodowego wśród Żydów w Małopolsce.	średnia	krawiecki	
206	**Stanisławów** ul. Min. Pierackiego 55.	Szkoła Przemysłowa Żeńska Tow. Szkoły Przemysłowej.	średnia	krawiecko-bieliźn.	
207	**Stryj** ul. Trybunalska 24.	Szkoła Zawodowa Żeńska Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet.	średnia	krawiecko-bieliźn.	
		XVII. OKRĘG IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W TARNOPOLU.			
208	**Tarnopol** ul. Niemcewicza 31. tel. 206.	Państwowa Szkoła Ślusarstwa Maszynowego (męska)		ślusarski	
209	**Kamionka Strumiłłowa** ul. Sienkiewicza 3. woj. tarnopols.	Państwowa Szkoła Rzemiosl (męska).		stolarski lakierniczy ślusarski	

*) Zakończenie wykazów, drukowanych w Nr. Nr. 33, 37, 38, 39, 40, 46 i 47 tyg. „Rzemiosło".

Dla każdego rzemiosła najlepszą jest maszyna do szycia

SINGER

Oddziały we wszystkich większych miastach.

Skrzynka pocztowa

P. Piotr Rohatyński, Mistrz zduński we Lwowie.

W myśl przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) ważną jest tylko rejestracja wzorów nowych. W myśl art. 32 wyżej wzmiankowanego rozporządzenia, każdemu przysługuje prawo wniesienia skargi do Urzędu Patentowego (wydział spraw spornych) o unieważnienie lub umorzenie patentu.

Mistrz mularski, jako przedsiębiorca budowlany, jest uprawniony do wykonywania, między innemi, robót zduńskich, niezbędnych do wykończenia stawianych przez niego budynków, jednak nie będąc sam zdunem, obowiązany jest zatrudniać przy wykonywaniu robót zduńskich tylko zdunów, posiadających karty rzemieślnicze na zduństwo.

Posiadanie świadectwa ochronnego na wzór użytkowy na budowę pieców, nie jest jednoznaczne z posiadaniem uprawnienia przemysłowego do wykonywania robót zduńskich, na które prawo przemysłowe wymaga uzyskania karty rzemieślniczej i na zduństwo.

Kształcenie Zawodowe w Niemczech

Istnieje na uniwersytecie w Göttengen katedra nauk rzemieślniczych, stworzona dzięki zabiegom Niemieckiego Instytutu Rzemiosła i za zgodą Wydziału Nauk Politycznych tegoż Uniwersytetu. Katedrę tę objął Dr. Mench zwyczajny członek Niemieckiego Instytutu Rzemiosła. Równolegle z wykładem prowadzone są konferencje (seminarja). Istnieje w Uniwersytecie bibljoteka, zaopatrzona w książki i w różne materjały pomocnicze i niezbędne do studjów studentów.

Został utworzony w Göttingen wskutek tego i z poparciem materjalnem Urzędowej Centrali Rzemiosła Niemieckiego Instytut Wiedzy Rzemieślniczej, dla którego Uniwersytet w Göttingen przeznaczył specjalny lokal. Przez ukonstytuowanie Instytutu Wiedzy Rzemieślniczej zrodziła się pożyteczne więź między wyższemi studjami a pracą praktyczną w dziedzinie rzemieślniczej.

Z dniem 1-go listopada 1934 r. została uruchomiona pod kierownictwem D-ra Rejnersa przy Wyższej Szkole Handlowej w Berlinie katedra nauk rzemieślniczych. Katedra ta została utworzona staraniem Niemieckiego Instytutu Rzemiosła. Na program wykładów składają się zagadnienia z dziedziny ekonomji rzemieślniczej, pracy rzemieślniczej i historji rzemiosła. W ciągu roku akademickiego 1934/35 na wykładach były omawiane:

1) nowa historja rzemiosła,

2) zasady nowego prawa rzemieślniczego,

3) niemieckie gospodarstwo wiejskie i problemy rzemiosła.

Na pomoce naukowe składa się 500 tomów literatury rzemieślniczej i około 40 przeglądów technicznych, jak również dzienników.

BEZSENNOŚĆ

WYNISZCZA ORGANIZM

a powstaje często wskutek zaburzeń układu nerwowego.

Zioła Magistra Wolskiego „Pasiverosa" zawierają roślinę o własnościach uspakajających Passiflorę (Kwiat Męki Pańskiej). Łagodzą one zaburzenia systemu nerwowego (nerwicę serca, bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju), sprowadzają krzepiący, naturalny sen i stosują się w cierpieniach czynnościowych układu nerwowego. Ze względu na swe łagodne działanie (pozbawione szkodliwych wpływów ubocznych) mogą być stosowane bez obawy przyzwyczajenia przez wszystkich bez różnicy wieku.

Zioła ze znak. ochr. „Pasiverosa" do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych). **Wytwórnia: Magister E. Wolski, Warszawa, Złota 14 m. 1.**

Źródła zakupów wyrobów rzemieślniczych

CUKIERNIA

Cukiernia Szwajcarska, K. Briesemejster, Zgoda 2. tel. 207-46.

KRAWIECKIE ZAKŁADY

Stanisław Cichocki Palta gotowe , W-wa, Żórawia 28, tel. 9-07-17.

K. Maciak, Kredytowa 10, tel. 2-79-77.

St. Korsak i Fr. Pałubski Wierzbowa 9, tel. 286-12.

MALARSTWO I SZYLDY

Edmund Przybytkowski Nowy Świat 44, tel. 2-17-62.

OPRAWA OBRAZÓW

Pracownia ram, oprawa obrazów Fr. Maszewski Nowy Świat 61, tel. 2-27-25.

Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł. 45, 1/16 — zł. 22.50. W tekście 25% drożej.

Prenumerata: kwartalnie zł. 2.40, półrocznie zł. 4.80, rocznie 9.60.

Wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. **Redaktor: WŁADYSŁAW GINDRICH**

Zakłady Graf. „Polska Zjednoczona" Warszawa, Nowolipie 2. Tel. 11-40-45.